

Лисицата пустинникъ

Когато кума-лиса застарѣла,
Отслабнала и немощна станала —
Не можела храна да си набави,
Зачудила се що да прави!

Другъ нѣкой би се просто сли-
саль
И завещание си би написалъ
И легналъ би да мре.
Ала кумица-лиса
Решила бързо: „Е, добре —
Нима току-така ще се предамъ?
О, азъ и друго знамъ,
Нали съмъ умникъ най-голѣмъ
И пръвъ хитрецъ?!“

И разгласила тукъ и тамъ,
Че станала пустинникъ и светецъ.
Въ една хралупа се заврѣла
И почнала молитви ужъ да пѣе
Сърдечно и горещо.
Веднага се сгорѣла
Тълпа животни околъ нея
И всѣко носѣло по нѣщо

За ядене — ужъ жертвоприно-
шение,
И всѣко молѣло кумата:
„Пустинниче, моли се и за мене!“

Кумата си отваряла устата
И пѣла набожно и смирено,
И вдъхновено
Латински ужъ молитви за тъл-
пата:
„O, mundus vult decipi“ —
Кой щото носи, въ хралупата да
го сипе!

Животнитѣ навеждали глава,
Готови чакъ да се разтѣжатъ,
Не чували, горкитѣ, тѣзъ слова,
Не знаели, че значатъ тѣ това:
„Свѣтътъ желае да го лѣжатъ!“
И носѣли храната
Въвъ хралупата на кумата
Единъ презъ други денонощно...
Така кумата си живѣла разкошно..

Околосвѣтскиятъ полетъ на единъ орелъ

Майката орлица отъ Стара планина
научи своитѣ деца да летятъ и имъ
рече:

— Хайде сега, драги мои, опитайте
се днесъ сами да летите. Крилата ви
вече зрякнаха, знаете какъ се плува
изъ въздуха. На добъръ ви часъ!

Младитѣ орлета полетѣха: четирима
сина на четири страни по свѣта. Летѣ-
ха цѣлъ денъ неуморно и единиятъ сти-
гна къмъ Рила планина, другиятъ отиде
къмъ Карпатитѣ, третиятъ къмъ Осо-
гово, а четвъртиятъ къмъ Бѣло море.

Когато последниятъ видѣ безбръж-
ното море, остана слисанъ; никога
майка му не бѣ го довеждала до тази
голѣма синя вода. По морето плуваха
лодки и параходи, въ далечината се
очертаваха острови, а изъ въздуха се
носѣха непознати птици. Сърдцето на
младото орле затуптѣ отъ възторгъ.
Когато се върна у дома си, то каза на
баща си:

— Ахъ, колко е красива земята,
Позволи ми да пжтувамъ посвѣта! — А
стариятъ въздухоплавателъ се замисли,
помълча малко и най-после каза:

— Хайде тогава, трѣбай. Добъръ
ти пжтъ! И азъ нѣкога имамъ това же-
лание, но рано се оженихъ и не мо-

жехъ да трѣгна на толкова дълго пжту-
ване. Презъ деня лети, нощемъ си по-
чивай; гледай само да не замръкнешъ
надъ открито море, защото нѣма къде
да слѣзешъ. А за останалото не се гри-
жи: цѣлата земя е населена съ птици,
навсѣкжде ще намѣришъ гостоприем-
ство.

На другия денъ сутринята младиятъ
орелъ се прости съ своитѣ родители и
братя и трѣгна да лети около свѣта.
Отъ най-високата скала на Стара-плани-
на той радостно се понесе къмъ обла-
цитѣ. Струваше му се, че ще стигне звез-
дитѣ. Тѣй се чувствуваше якъ и бързъ.

Надвечеръ той пакъ стигна Бѣло
море и тукъ преношува на брѣга, как-
то бѣ му казалъ баща му. На сутринята
полетѣ надъ морето, но докато хвър-
чеше надъ него, поради промѣна на
климата, младиятъ орелъ се разболѣ.
За щастие, той съзрѣ единъ корабъ и
се спусна къмъ него, качна върху мач-
тата и се огледа наоколо. Тукъ той
съгледа въ единъ кафезъ три канарче-
та. Много зарадванъ той слѣзе при
тѣхъ и ги запита, отъ къде сж, какъ
се казватъ и кога сж ги затворили.
Разказа имъ сжщо за себе си, че е
трѣгналъ по свѣта, но неочаквано се

разболѣлъ. При тия му думи канарче-
тата му дадоха нѣкаква трена, която
да го излѣкува отъ морската болестъ
и го посѣветваха да се пазн добре, да
не би моряцитѣ да го хванатъ и затво-
рятъ въ кафезъ като тѣхъ.

— Не се боя отъ такова нѣщо, —
каза любезно орелтъ, — защото не
съмъ тѣй хубавъ като васъ.

И все пакъ той литна нагоре, ко-
гато видѣ, че ще бжде забелязанъ отъ
хората. Следъ това се прости съ свои-
тѣ канарчета, литна надалеко и за
единъ денъ стигна въ Африка.

Той премина бързо надъ много зе-
ми и не се спущаше да ги гледа отъ
близо. Градовѣтѣ не го занимаваха, надъ
тѣхъ летѣше високо. Той много жела-
еше само да разгледа новитѣ гори и
рѣки, да се запознае съ страннитѣ пти-
ци, които живѣха въ тия краища.

Въ джунглитѣ най-първо се запозна
съ папагалитѣ. Щомъ го съгледаха, тѣ
го заобиколиха отъ всички страни.

— Каква е тази черна птица, при-
лична на калугеръ? — Но на орела скоро
дотегна тѣхното бърбене и той пое пж-
тя си по-нататкъ.

Следъ като обиколи цѣла Афри-
ка нашиятъ орелъ се отправи къмъ Ти-
хия океанъ, като си почиваше върху
параходитѣ и островитѣ, които срѣщаше
на своя пжтъ. Но понеже не знаеше
добре географията, той се залута надъ
едно огромно пространство вода. Нѣ-
колко деня не срещна никжде нито
една птица, която да му покаже пжтя,
нито пъкъ параходъ, надъ който да си
почине. Гладтъ започна да го мжчи
страшно и той изпадна въ отчаяние.
Струваше му се, че никога вече нѣма
да се върне въ своето отечество. За
голѣмо очудване, обаче, по едно време
срещна аеропланъ. Той се втурна къмъ
него съ страховита бързина и качна
върху едно крило. Като съгледа човѣ-
ка, който седѣше въ утробата на тая
голѣма, желѣзна птица, орелтъ се
изплаши да не би той да го излѣди.
Но пилотътъ бѣше добъръ човѣкъ и
му каза приятелски:

— Добре дошелъ! Виждамъ че си
много уморенъ и гладенъ. Не се стра-
хувай! Само следъ единъ два часа ще
бждемъ въ Австралия.

Така и стана. Следъ нѣколко часа
тѣ се спуснаха на брѣга на Австралия.
Орелтъ веднага се запозна съ гамош-
нитѣ птици и биде любезно разведенъ
изъ цѣлата тая равна земя, гдето има-
ше хубави полета, гори и степи. Следъ
това орелтъ се прости съ своитѣ до-
макини и литна още на югъ. Но тамъ
попадна въ една ледена земя, гдето
имаше много диви гжски, които поис-
каха да го гостятъ съ риба, но той по-
жела месото на тюлени и бѣли мечки.

Ала този край бѣ много студенъ и
орлето избѣга отъ тамъ.

Една сутринъ, стариятъ орелъ бѣ
пробуденъ отъ гласа на своя синъ, за-
върналъ се отъ летението си около
свѣта. Съседи и познаници дойдоха да
го видятъ и чуятъ, какво ще имъ каже
за далечнитѣ земи.

— Знаете ли — каза орлето на
всички — видѣхъ много чудни и хуба-
ви страни, но никжде не ми е така ху-
баво, какго въ нашата Стара планина.

П. С.

„Имане“

отъ Змей Горнянинъ

Веднажъ Петко Лешника ме дръп-
на на страна и шепнишкомъ ми по-
вѣри важна новина:

— Слушай, само на тебе съобща-
вамъ, защото знамъ, че си ми прия-
тель и искамъ да ти направя една
добрина.

Изгледахъ го отъ главата до пе-
титѣ и се засмѣхъ. Каква добрина
можеше да ми направи Лешника?

— Казвай де!

— Ще ти кажа, само че, ще па-
зишъ тайна, братленце; инѣкъ ще
развалимъ цѣлата работа. Разбра ли?

— Разбрахъ!

— Закълни се!

— Заклевамъ се!

— У дома, въ избата има имане!

— Имане ли? — извикахъ азъ и
право да си кажа отъ сърдце се за-
радвахъ. Веднага се сѣтихъ, че ако
намѣримъ имане, ще мога да си ку-
пя велосипедъ и раница. Петю Леш-
ника стоеше сериозенъ и даже мал-
ко мраченъ, както подобава на единъ

иманяръ. Значи, не ме лѣжеше.

— Е, ами ти защо не го вземешъ?

— Не мога самичекъ, — отговори
Петю. — Хазиянтѣ заключватъ избата и
трѣбва да се влѣзе презъ прозореца.
А трѣбва да има нѣкой да ме изтегли.

— Тогава да отидемъ още на
обѣдъ и да се докопаме до паритѣ.

— Не сж пари, а скжпоценни камъ-
ни. Два пжти поглеждахъ презъ
прозореца — блестятъ като слънце.

Азъ видѣхъ само два камъка, но си-
гурно има и други. Нали знаещъ?
Нашата кжща е стара. Може да е
отъ хиляди години. А въ старитѣ
кжщи винаги има скжпоценности. Па-
ри нѣма, защото тогава не е имало
пари, а само скжпоценни камъни и
злато на парчета. Разбирашъ ли?

Азъ не го разбрахъ съвсемъ доб-
ре, но понеже имането се намираще
въ тѣхната изба, а не въ нашата,
премълчахъ и одобрително кимнахъ
съ глава.

Следъ обѣдъ ние бѣхме до мал-
кото прозорче на Петювата изба.

— Гледай въ жгѣла, — шепнѣше Пе-
тю и ми сочеше къмъ най-тъмния

кжтъ. Върѣхъ се. Наистина тамъ бле-
стѣха два голѣми „скжпоценни камъ-
ка.“

— Сега? — запитахъ азъ, и пла-
хо погледнахъ другаря си.

— Мисля да влѣземъ и двамата.
Нали си чувалъ, че тамъ кждето
има имане, има и зли духове. Ако
сме двама, по-лесно ще се разпра-
вимъ съ тѣхъ. Азъ си направихъ отъ
дъски едно кръстче. А злитѣ духове
се плашатъ отъ кръста.

Прекръстихме се и се вмъкнахме
презъ прозорчето. Но премедията
започнаха още съ влизането ни. Пе-
тю Лешника стжпи на нѣкаква дел-
ва и я обърна. По пода се разлѣ во-
няща застояла вода.

— Лешникъ, отваряй си очитѣ, —
прошепнахъ азъ.

— Отварямъ ги, но нищо не виж-
дамъ, — отвърна Петю и здраво ме
стисна за ржката.

Направихме нѣколко крачки. По
лицата ни се лепѣха паяджини, ос-
търъ, лютивъ прахъ гѣделичкеше но-
советъ ни и ни караше да се про-
сълзваме. [Приближихме до свѣтя-
щитѣ точки.

— Напредъ! — изкрещѣхме ед-
новременно и двамата и се спуснах-
ме къмъ „имането“.

Но въ този мигъ въ ржцетѣ ни
се забиha остри нокти; страшно из-
сѣска и измяука нѣкакво зло животнo.

Спуснахме се да бѣгаме, но се
сблѣскахме — спѣнахме се, паднахме
по очи и като малачета се зарових-
ме въ калѣта отъ излѣзната локва и
въ прахъ отъ вжглища. Не усѣтихме
какъ се измъкнахме презъ тѣсното
прозорче.

А следъ насъ отъ избата излѣзе
голѣмата черна котка на Петювитѣ
хазаи.

Мечтитѣ ми за велосипедъ и ра-
ница останаха неосществени. Надъ
всичко отгоре, панталонитѣ ми бѣха
кални, а бѣлата ми риза бѣше из-
цапана отъ праха на вжглищата,
като риза на коминочистачъ.

Да разправа ли, какъ здраво ми
опѣна ушитѣ мама, когато се върнахъ?

И защо?

За проклетитѣ „скжпоценни камъ-
ни“ на Петю Лешника!